

Akademický rok 2023/24

Diplomová práce – posudek vedoucí

Jméno a příjmení studentky: BcA. Natalia Drevenáková

Název práce: Reclaiming Traditions (Obnovení tradic)

Slovní hodnocení:

Projekty Natálie byly politické od počátku našeho společného setkávání v Ateliéru tělového designu. Její první projekty, které jsme mohly pedagogicky doprovázet, se týkaly situace žen ve vojenských konfliktech (Which war is yours?). Již v nich autorka zajímavě kombinovala textilní techniky s naléhavým obsahem. Její práce prošla vývojem, který byl podpořen také tím, že znalosti a inspirace čerpala z různorodých zdrojů, které studium nabízelo. Formativní byl pro ní pobyt v Ateliéru hostující pedagožky Zuzanny Czebatul, která ji přivedla od galerijního objektu k práci s veřejným prostorem, což lépe vyhovovalo Natáliinu zájmu o společenství a politické otázky. Podle mně dalším z důležitých momentů, které jsem mohla pozorovat, bylo setkání s umělkyní a pedagožkou Bojanou Coklyat, která celému ateliéru ukázala, jak dělat projekty inkluzivním způsobem a díky které jsme se naučili vnímat význam dříve opomíjených složek, jako je vůně, materiál, haptika, gesto a sdílení pro kvalitu uměleckého díla.

Velmi mně fascinuje, jak Natálie v magisterském cyklu našla a pochopila naprosto přirozený rytmus tvorby, který u ní neprobíhá, tak jak je na uměleckých školách typické od semestru k semestru, ale má svou vnitřní logiku. Jednotlivé projekty Natálie na sebe navazují, počínaje návrhem monometu, který vytvořila v ateliéru Czebatul. Je z toho velmi dobře vidět, jak se Natálie poučuje z jednoho svého díla, analyzuje jej, jeho vytváření i dopady jeho existence a trvání, a v dalším díle pak na něj kriticky naváže. Skoro se dá říct, že tím, co máme v této práci ocenit, není ani tak vlastní dílo, i když to za ocenění stojí, ale také to, že se autorce povedlo si vytvořit přirozenou, autentickou tvůrčí metodu.

Toto všechno jsou tedy ocenitelná „metadata“, pozoruhodná je ale i samotná práce Obnovení tradic.

Původní citlivost vůči celosvětovým fenoménům, týkajících se politické angažovanosti a tehdy aktuálního dění (válka v Sýrii) se u Natálie v magisterském stupni zvnitřňovala. Přes dílo, které mělo vyloženě intimní sdílený charakter a ve kterém si vyzkoušela, že bezprostřední sdílení v performativním aktu je silnou složkou tvorby, se Natáliin zájem ustálil na otázce, která leží mezi kritickým náhledem na folklorní tradice a otázkou životního prostředí. Je zajímavé, jak dokázala přirozeně tyto dvě nejaktuálnější oblasti spojit. Ústředním motivem práce Obnovení tradic je genderová kritika folkloristického prvku tradice 1. máje – stavění máje, který bývá spojován s oslavou mužské fertility a soutěživosti. Natálie se snaží navrhnout opačnou variantu – obkroužení. Přestože původní tradice jaksi vůbec nevnímala environmentální složku věci, strom byl pokácen jaksi mimochodem, instrumentálně, nahrazení vztyčování obkroužením najednou téma přírody a

vztahu k ní postavilo bok po boku tématu genderových a identitárních vztahů. Otočením perspektivy se najednou zjeví téma péče, která se nemůže zastavit jen u lidských bytostí. Natália se tedy snaží navrhnout novou tradici, která spočívá v pečujícím obklopení stromu. Toto obkroužení je inkluzivní princip, který zve také nelidské bytosti, jako v případě části realizované v Ústí nad Labem.

Natália postupně po jednotlivých částech odkrývá, jaké momenty a aspekty toto gesto obkroužení přináší. Nejprve vytváří model, který ještě funguje jako klasický artefakt v galerijním prostředí. Následně se chystá na realizaci objektu ve větším měřítku a sadí strom. Tuto situaci, stejně tak jako celý projekt, provází specifická práce s textilem, který je zbytkem mnoha dalších děl. Nejprve z něj má být zástěna zakrývající strom, ale postupně se textilní plocha rozpouští v menší objekty, které jednak slouží jako prostředek propojování s dalším účastnictvem, např. hmyzem, nebo jako prostředek ochrany ve formě uměleckých pracovních oděvů. Práce ve svém průběhu přinesla zcela nové téma péče. Natália si uvědomila limity environmentální tematiky ve výtvarném umění, které často nedokáže pokračovat za rámec výstavy a nést skutečnou environmentální zodpovědnost. Uschlý strom z první části projektu vyvolat autorčinu introspekci ve formě úvah o čase, který tvůrce a tvůrkyně dokáže věnovat péči o svůj výtvar, o odpovědnosti za něj a za projekty, které člověk iniciuje.

Výsledná preznetace bude jistě působit jako samostatné umělecké dílo, jako dokumentace celého procesu, a také jako dokumentace zrání umělecké osobnosti, kterou se Natália v průběhu pobytu na FaVU stala. Z jejích uměleckých a organizačních projektů má prospěch nejen kolektiv ateliéru, ale také celá komunita FaVU.

Oceňuji i textovou část práce, která naznačuje, že by se Natália mohla svému tématu věnovat i na badatelsko-umělecké rovině.

Otázky k rozpravě:

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

A

Posudek vypracovala:

Prof. Mgr.A. Lenka Klodová, Ph.D.

Datum:

6.5.2024